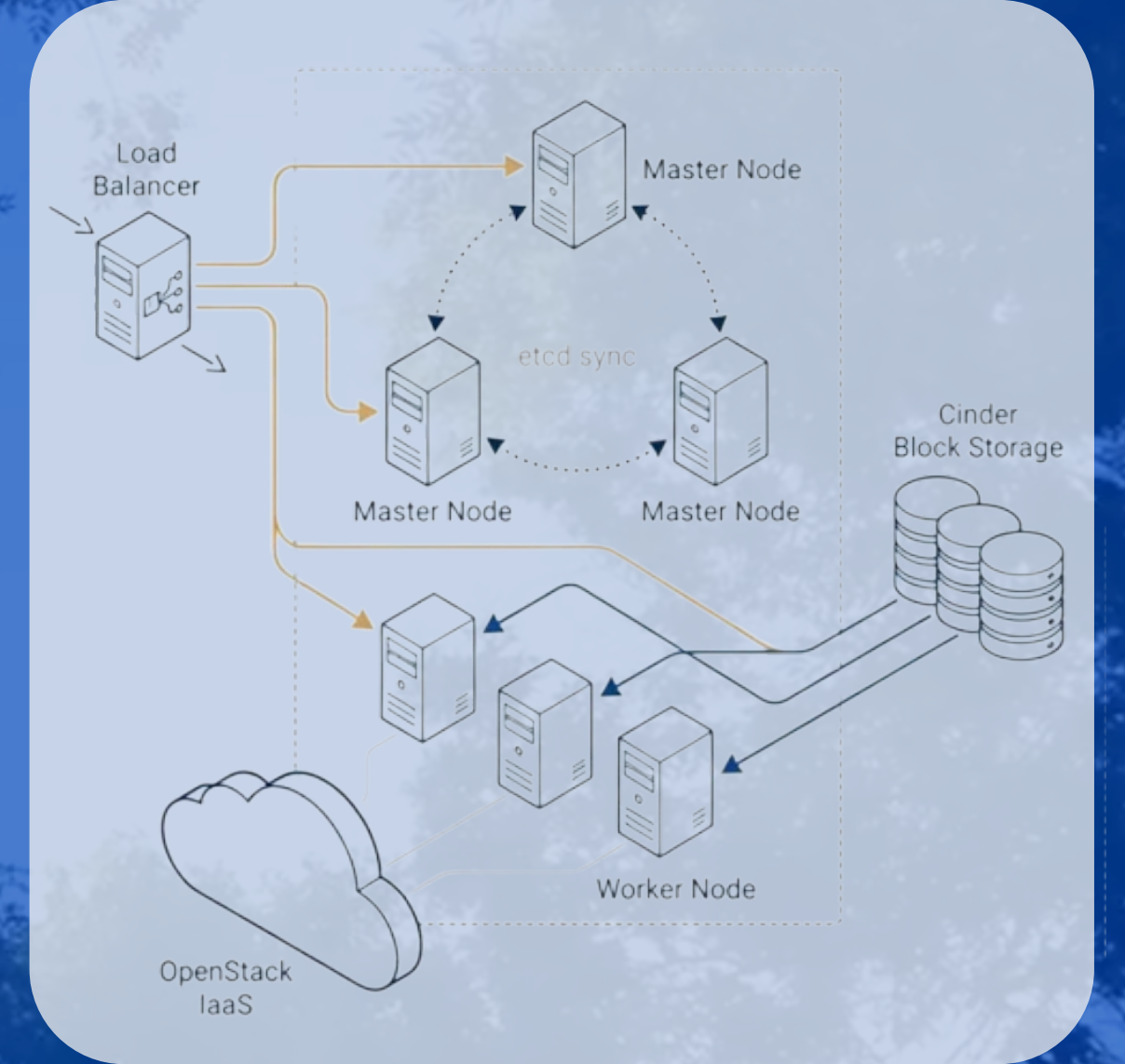

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

OpenStack Üzerinde Yüksek Erişilebilir RKE2 Kurulumu

Dayanıklı, Ölçeklenebilir ve Durum Bilgili (Stateful)

OpenStack altyapısı üzerinde, tek bir hata noktası barındırmayan (no single point of failure), üretime hazır bir Kubernetes cluster'ı inşa edeceğiz. Mimarimiz üç ana katmandan oluşmaktadır:

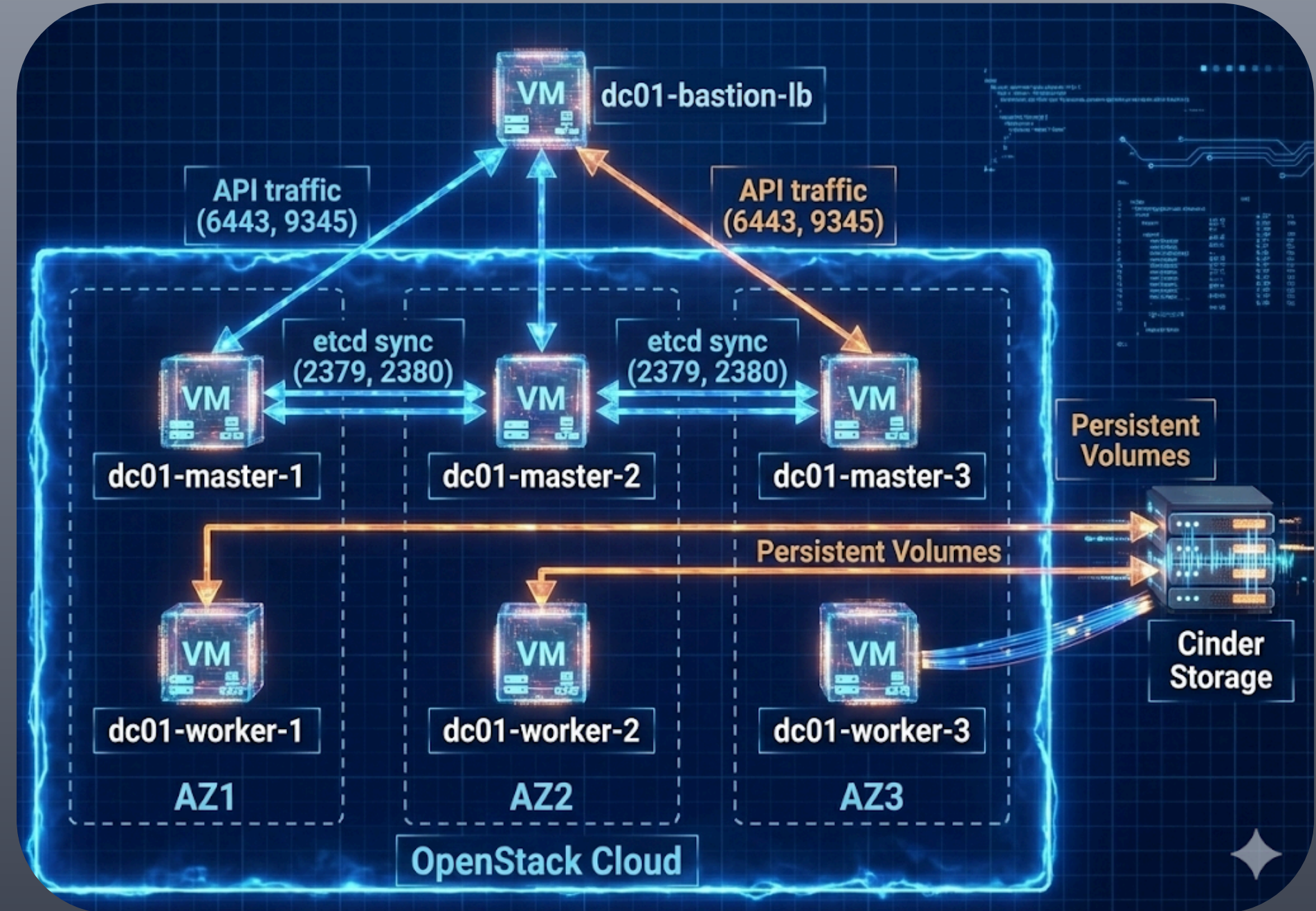
Altyapı (IaaS): OpenStack üzerinde sanal makineler, ağlar ve güvenlik grupları.

Orkestrasyon (Kubernetes): Yüksek erişilebilirlik (HA) için 3 Master ve 3 Worker node'dan oluşan RKE2 cluster'ı. Master node'lar farklı Availability Zone'lara (AZ) dağıtılmıştır.

Kalıcı Depolama (Storage): Cinder CSI eklentisi ile Kubernetes pod'ları için dinamik olarak sağlanan kalıcı block storage.

Temelin Atılması - Cluster Ağı ve Yönlendiricinin Oluşturulması

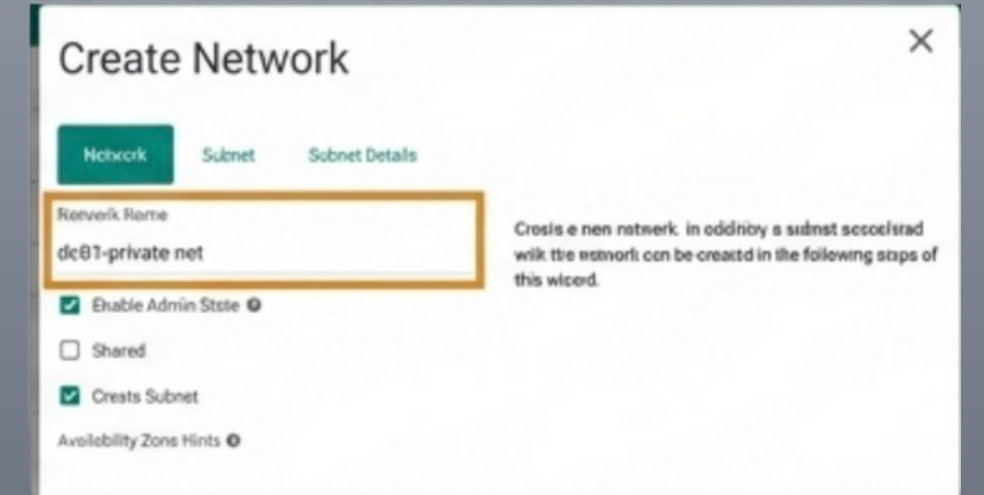
Ağ (Network) Oluşturma

Neden?

Node'ların kendi aralarında ve RKE2 kurulumu için gerekli paketleri indirebilmek amacıyla internet ile iletişim kurabilmesi için izole bir sanal ağ gereklidir.

Nasıl ?

OpenStack arayüzünde **`dc01-private-net`** adında bir ağ oluşturulur.

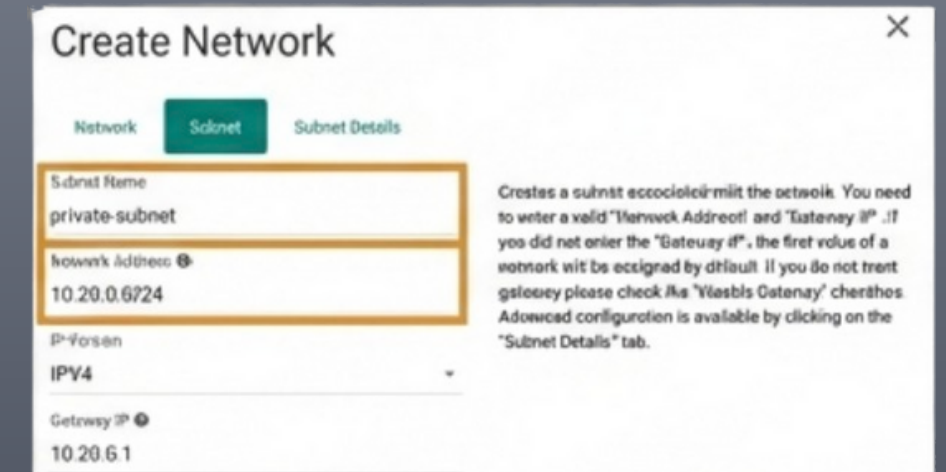
Alt Ağ (Subnet) Oluşturma

Nasıl ?

private-subnet adıyla **`10.20.0.0/24`** CIDR aralığı tanımlanır.

Kritik Not

Bu IP aralığı, Kubernetes Service CIDR ve Pod CIDR aralıkları ile çakışmamalıdır.

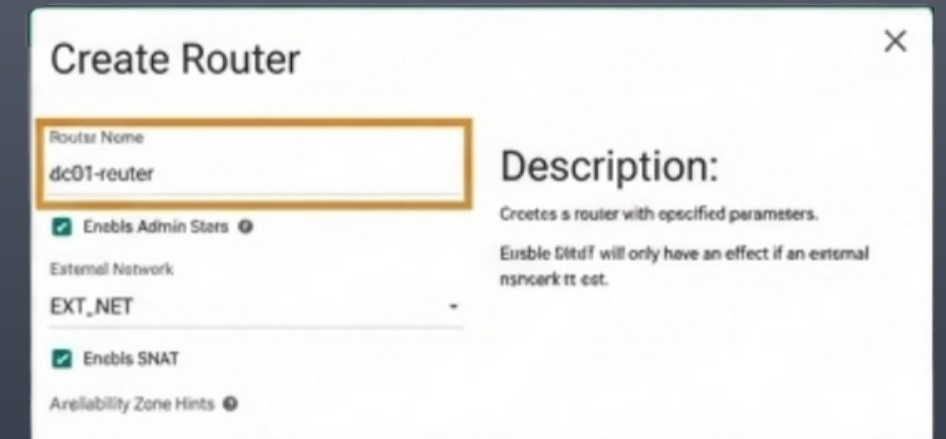
Yönlendirici (Router) Oluşturma

Neden?

private-net üzerindeki sanal makinelerin dış ağa (internet) erişimini sağlamak için.

Nasıl ?

dc01-router adında bir yönlendirici oluşturulur ve **private-subnet**'e bir arayüz olarak eklenir.

Güvenli İletişim - Cluster İçi Güvenlik Grubu (dc01-internal-sec)

Bu güvenlik grubu, Master ve Worker node'lar arasındaki tüm gerekli RKE2, etcd ve CNI trafiğine izin verir. Kurallar, en az yetki prensibine göre sadece cluster içi (10.20.0.0/24) iletişime izin verecek şekilde yapılandırılmıştır.

Port	Protokol	Kaynak	Açıklama
22	TCP	10.20.0.0/24	Yönetim için SSH erişimi
-	ICMP	10.20.0.0/24	Ağ sorunlarını giderme (Ping)
80, 443	TCP	10.20.0.0/24	Ingress-nginx tarafından kullanılan HTTP/S trafiği
2379-2381	TCP	10.20.0.0/24	etcd client, peer ve metrik portları (HA için kritik)
6443	TCP	10.20.0.0/24	Kubernetes API Server erişimi
9345	TCP	10.20.0.0/24	RKE2 Supervisor API (Node katılımı için)
10250	TCP	10.20.0.0/24	Kubelet API (API Server'dan node'a erişim)
30000-32767	TCP/UDP	10.20.0.0/24	NodePort servis aralığı
8472, 51820, 51821	UDP	10.20.0.0/24	Canal CNI (VXLAN, WireGuard) pod-to-pod ağı
9099	TCP	10.20.0.0/24	Canal CNI sağlık kontrolleri

Dış Erişim Kapısı - Load Balancer Kurulumu

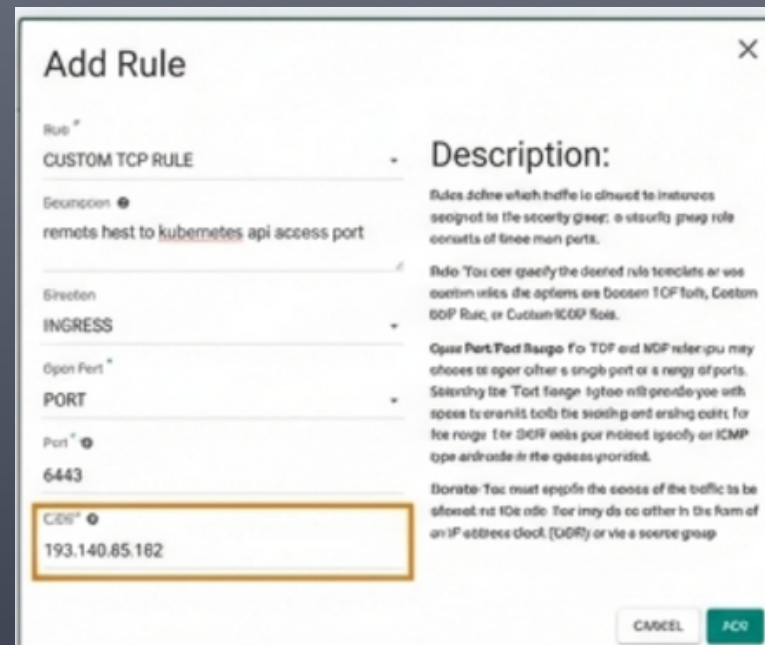
Bölüm 1: Güvenlik Grubu (dc01-sec)

Amaç

Dışarıdan yalnızca belirli IP adreslerinden gelen trafiğe izin vererek cluster'ı korumak.

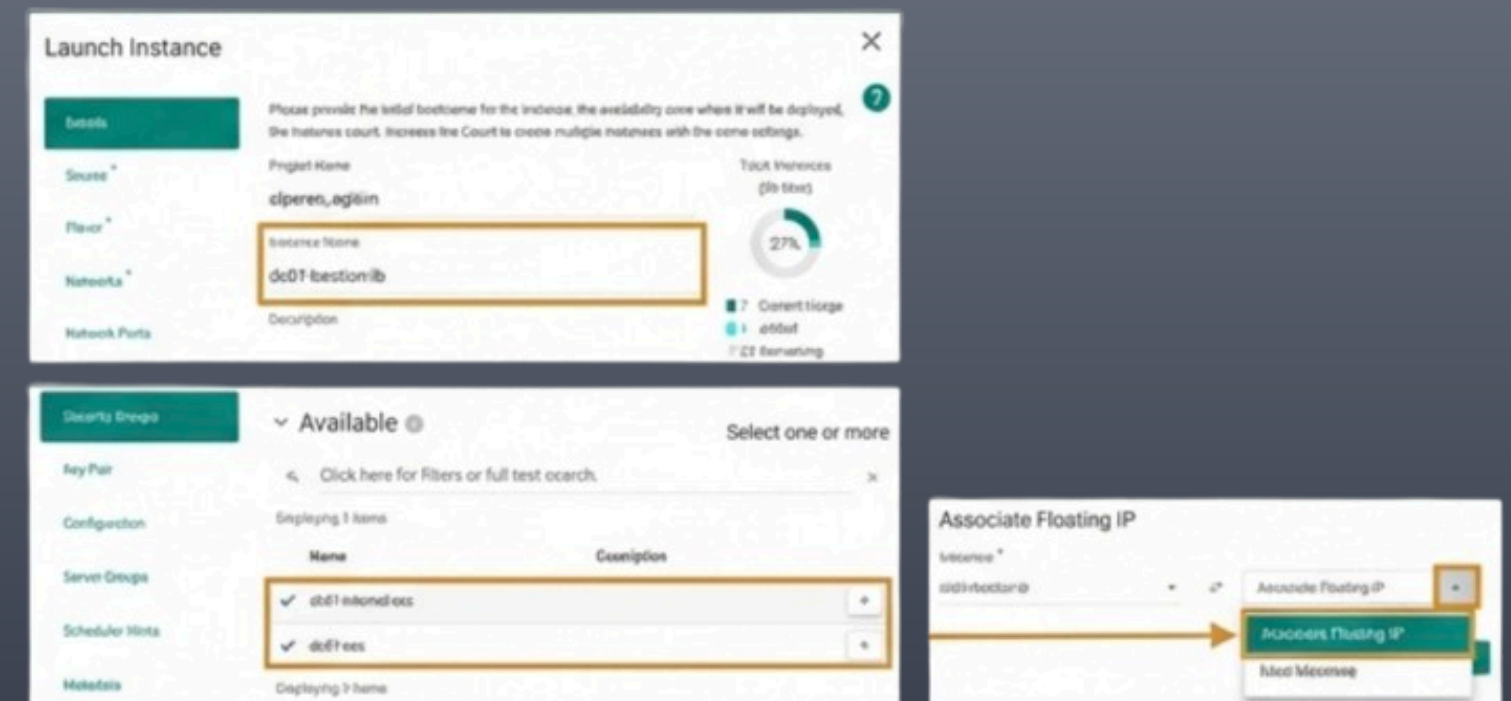
Kurallar

SSH (22), HTTPS (443), HTTP (80) ve Kubernetes API (6443) portlarına sadece **kendi genel IP adresinizden (/32)** erişim izni verilir.

Bölüm 2: Sanal Makine (dc01-bastion-lb)

- **Özellikler:** Ubuntu 22.04, 4 vCPU, 8 GB RAM
- **Ağ:** dc01-private-net ağına bağlanır.
- **Güvenlik:** Hem dış erişim için dc01-sec hem de cluster içi iletişim için dc01-internal-sec gruplarına atanır.
- **Erişim:** Bir Key Pair atanır ve dış dünyadan erişim için bir Floating IP ilişkilendirilir.

Yüksek Erişilebilirlik - Master ve Worker Node'ların Dağıtımı

Strateji: Availability Zone (AZ) Dağılımı

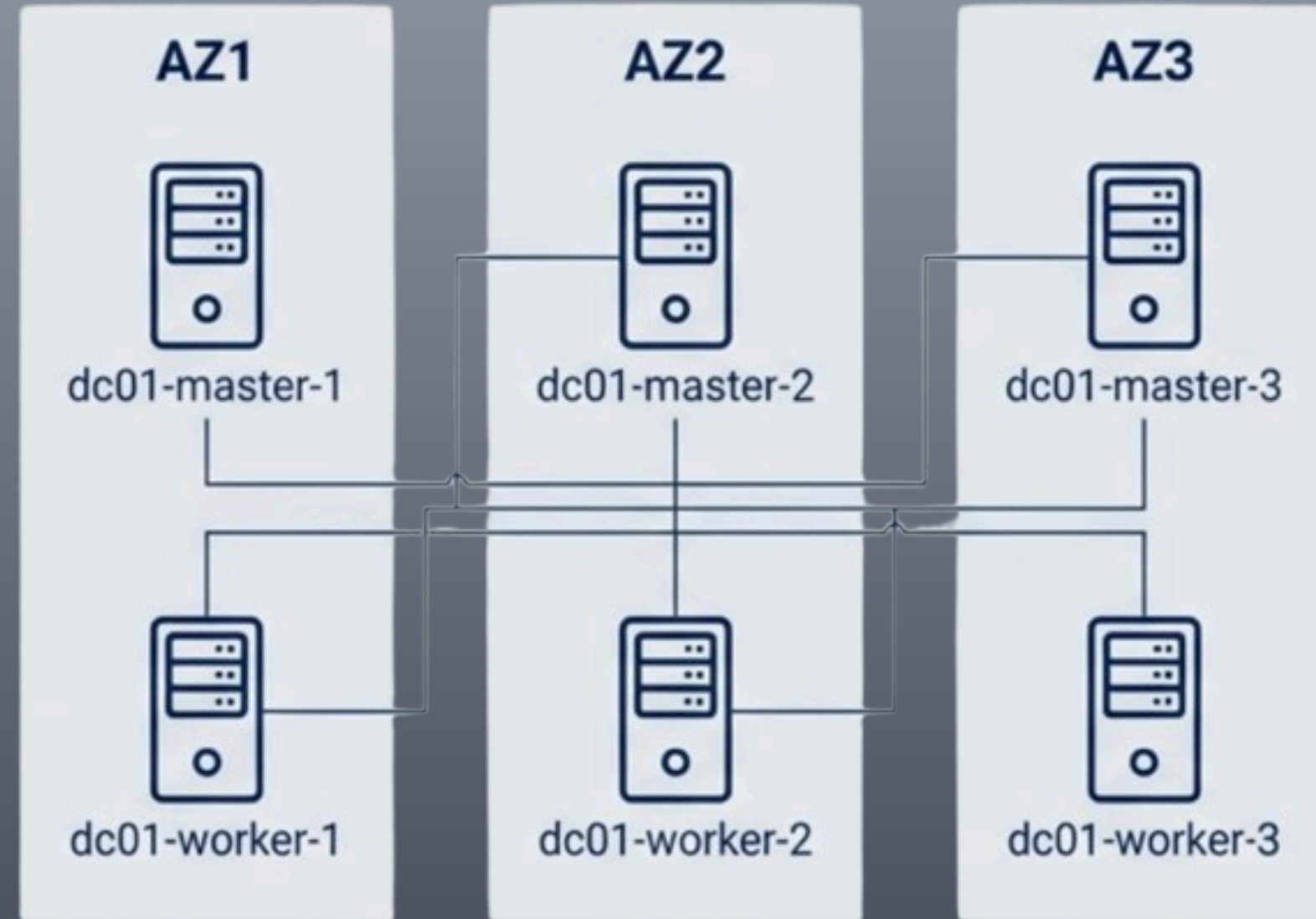
Neden?

Tek bir AZ'de yaşanacak donanım veya ağ arızasının tüm cluster'ı etkilemesini önlemek için Master ve Worker node'lar farklı fiziksel konumlara (AZ'lere) dağıtılır.

Özellikler (Flavor)

8 vCPU, 8 GB RAM, 100 GB Disk. Bu kaynaklar; etcd kararlılığı, RKE2 bileşenlerinin performansı ve gelecekteki ölçeklenebilirlik için seçilmiştir.

Name	VCPUS	RAM	Total Disk	Root Disk	Ephemeral Disk	Public
fkm.c5m8.d10	8	8 GB	100 GB	100 GB	0 GB	Yes

Temel Yapılandırma

Tüm node'lar `dc01-private-net` ağına ve `dc01-internal-sec` güvenlik grubuna atanır. Load node'lar'cm Balancer'dan güvenli SSH erişimi için özel Keiy Pair ('dc01-bastion-ssh') kullanılır.

Name	Description
dc01-sec	
dc01-internal-sec	

Trafik Yönetimi - Yüksek Erişilebilirlik için HAProxy Yapılandırması

Amaç

HAProxy, gelen istekleri sağlıklı Master ve Worker node'lara yönlendirerek Kubernetes API ve uygulamalar için kesintisiz bir erişim noktası sağlar.

Kurulum

```
apt install -y haproxy
```

Yapılandırma (`/etc/haproxy/haproxy.cfg`)

```
# Kubernetes API (6443) - Master'lara yönlendirir
frontend k8s_api
  bind 10.20.0.251:6443 ← LB'nin özel IP'si kullanılır
  mode tcp
  default_backend kBs_masters
backend kBs_masters
  mode top
  balance roundrobin
  server master1 10.20.0.27:6443 check ← Tüm master node IP'leri eklenir
  # ... diğer masterlar

# RKE2 Server Join (9345) - Master'lara yönlendirir
frontend rke2_server
  bind 10.20.0.251:9345
  # ...

# Ingress HTTP/HTTPS (80, 443) - Worker'lara yönlendirir
frontend ingress_https
  bind *:443
  # ...
```

Aktivasyon

```
systemctl restart haproxy
```

Cluster'in Başlatılması - Node Hazırlığı ve İlk Master Bootstrap

Bölüm 1: Node Hazırlığı (Tüm Master ve Worker Node'larda)

1. Tüm node'lara Load Balancer üzerinden SSH ile bağlanılır ve root kullanıcısına geçilir.
2. Swap devre dışı bırakılır:

```
swapoff -a
```

```
(ve /etc/fstab düzenlenir)
```

3. IP yönlendirme etkinleştirilir:

```
sysctl -w net.ipv4.ip_forward=1
```

Bölüm 2: İlk Master Kurulumu (`dc01-master-1`)

Yapılandırma (`/etc/rancher/rke2/config.yaml`)

```
token: super-secret-token
# server: https://10.20.0.251:6443
tls-san:
  - 10.20.0.251 # HAProxy IP
node-name: dc01-master-1
```

Bootstrap için bu satır yorumlu kalmalı

Kurulum ve Başlatma

```
curl -sfL https://get.rke2.io | sh -
systemctl enable --now rke2-server
```

Doğrulama

```
export KUBECONFIG=/etc/rancher/rke2/rke2.yaml
/var/lib/rancher/rke2/bin/kubectl get nodes
```

NANE	STATUS	ROLES	AGE	VERSION
dc01-master-1	Ready	control-plane,etcd,master	2m	v1.24.4+rke2r1

Cluster'ı Büyütme - Diğer Node'ların Katılımı

Bölüm 1: Diğer Master'ların Katılımı (`dc01-master-2`, `dc01-master-3`)

Farklılık: `config.yaml` dosyasında, cluster'a katılmak için `server` parametresi aktif hale getirilir ve Load Balancer'ın 9345 portunu işaret eder.

Yapılandırma (`config.yaml`)

```
server: https://10.20.0.251:9345
token: super-secret-token
tls-san:
  - 10.20.0.251
node-name: dc01-master-2 # Her node için güncellenir
```

Kurulum, ilk master ile aynı komutlarla (`systemctl start rke2-server`) yapılır.

Bölüm 2: Worker Node'ların Katılımı (`dc01-worker-1/2/3`)

Farklılık: Kurulum, `INSTALL_RKE2_TYPE="agent"` parametresi ile yapılır ve `rke2-agent` servisi başlatılır.

Yapılandırma (`config.yaml`)

Master katılımıyla aynıdır, sadece `node-name` güncellenir.`

Kurulum ve Başlatma

```
curl -sfL https://get.rke2.io | INSTALL_RKE2_TYPE="agent" sh -
systemctl enable --now rke2-agent
```

Merkezi Yönetim - Load Balancer'dan `kubectl` Erişimi

Cluster'ı yönetmek için her seferinde bir master node'a bağlanmak yerine, tüm işlemleri merkezi ve yüksek erişilebilir bir nokta olan Load Balancer üzerinden yapmak.

Adımlar

- **Kubeconfig Kopyalama:** Master node'lardan birindeki `/etc/rancher/rke2/rke2.yaml` dosyası, Load Balancer VM'ine `scp` ile kopyalanır.
- **IP Güncelleme:** Kopyalanan `kubeconfig` dosyasında `server:` adresi `127.0.0.1`'den Load Balancer'ın özel IP'sine (`10.20.0.251`) değiştirilir.
- **kubectl Kurulumu:** Load Balancer VM'ine `kubectl` binary'si indirilir ve kurulur.

Doğrulama Kontrol Noktası

`kubectl get nodes`

NAME	STATUS	ROLES	AGE	VERSION
dc01-master-1	Ready	control-plane,etcd	5m	v1.24.4+rke2r1
dc01-master-2	Ready	control-plane,etcd	4m	v1.24.4+rke2r1
dc01-master-3	Ready	control-plane,etcd	3m	v1.24.4+rke2r1
dc01-worker-1	Ready	<none>	2m	v1.24.4+rke2r1
dc01-worker-2	Ready	<none>	2m	v1.24.4+rke2r1
dc01-worker-3	Ready	<none>	1m	v1.24.4+rke2r1

Beklenen Çıktı: 3'ü `control-plane,etcd` ve 3'ü `<none>` rolünde olan toplam 6 node'un `Ready` durumunda listelendiği gösterilir. Bu, HA RKE2 cluster kurulumunun başarıyla tamamlandığını doğrular.

Kubernetes Yönetimini UI ile Basitleştirme

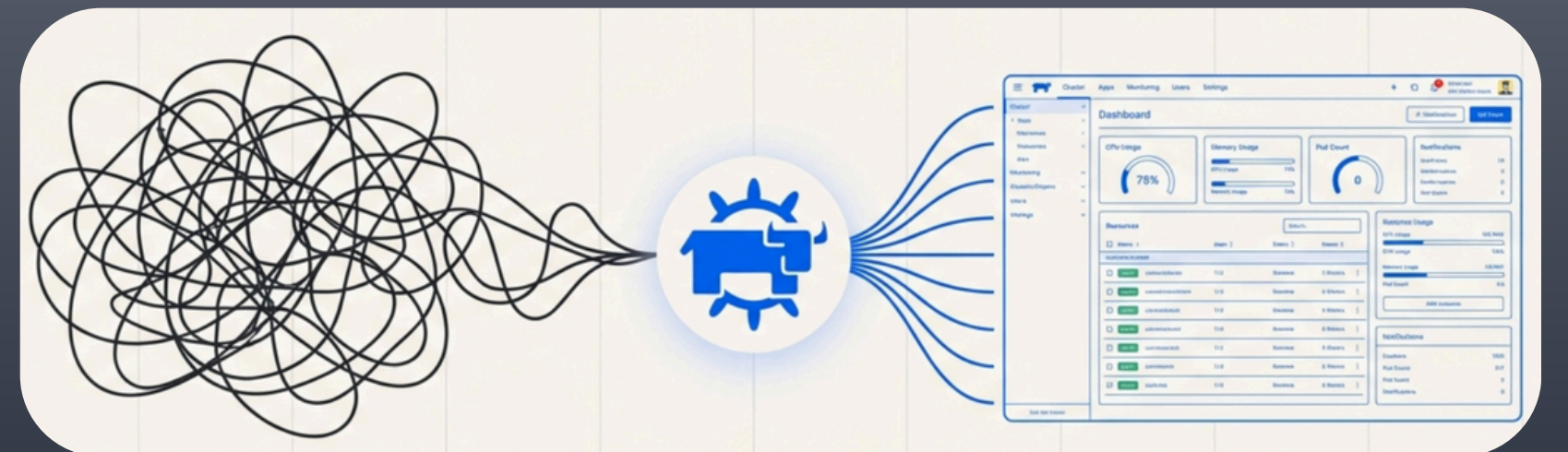
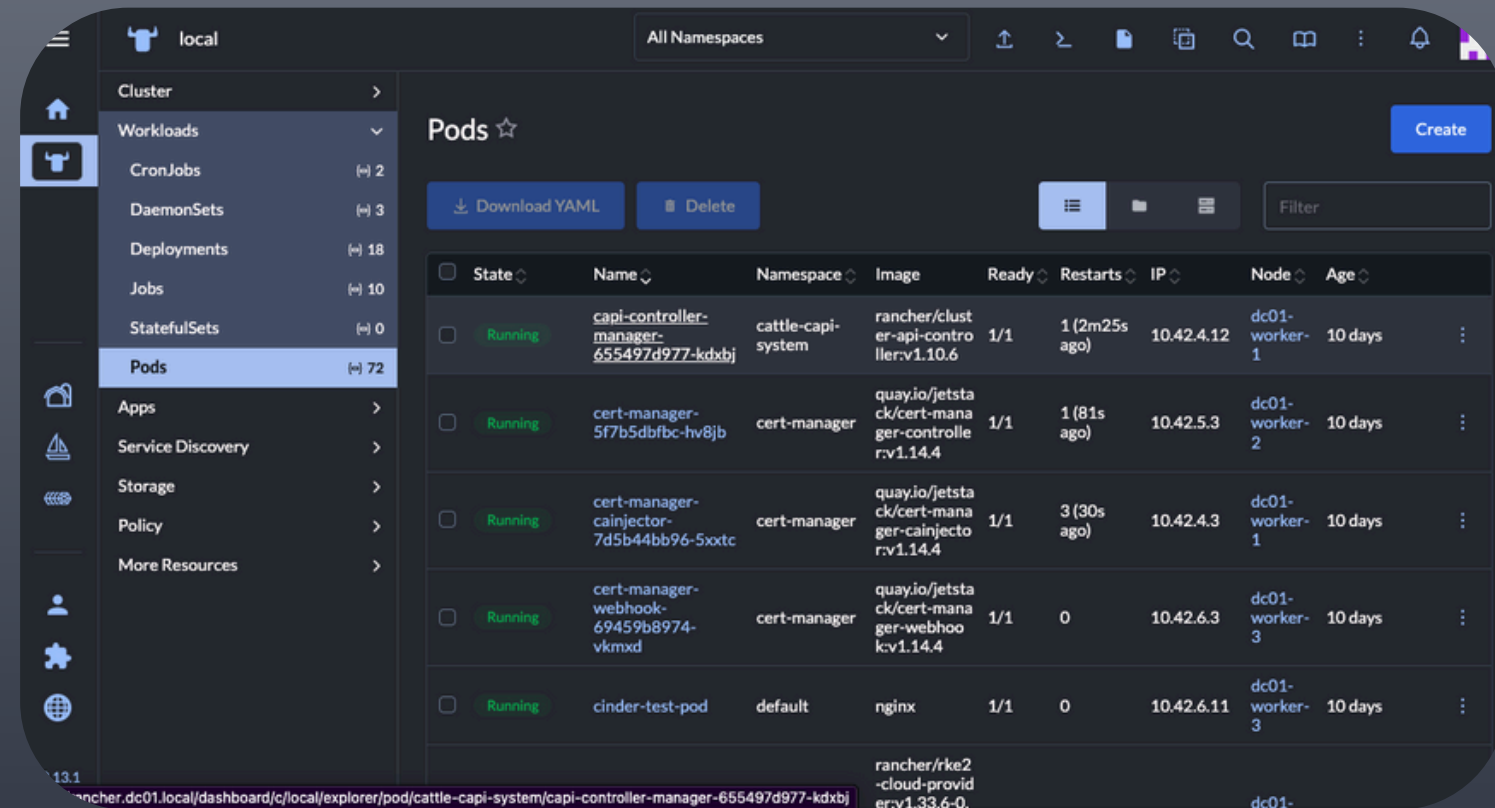
'kubectl' ile Cluster Yönetimi Bazen Yorucu Olabilir

'kubectl, Kubernetes için güçlü bir komut satırı aracıdır. Ancak, karmaşık cluster'ları yalnızca terminal üzerinden yönetmek, zamanla verimliliği düşürebilir ve yorucu hale gelebilir.

Cluster'ınız İçin Sezgisel Bir Kontrol Paneli: Rancher UI

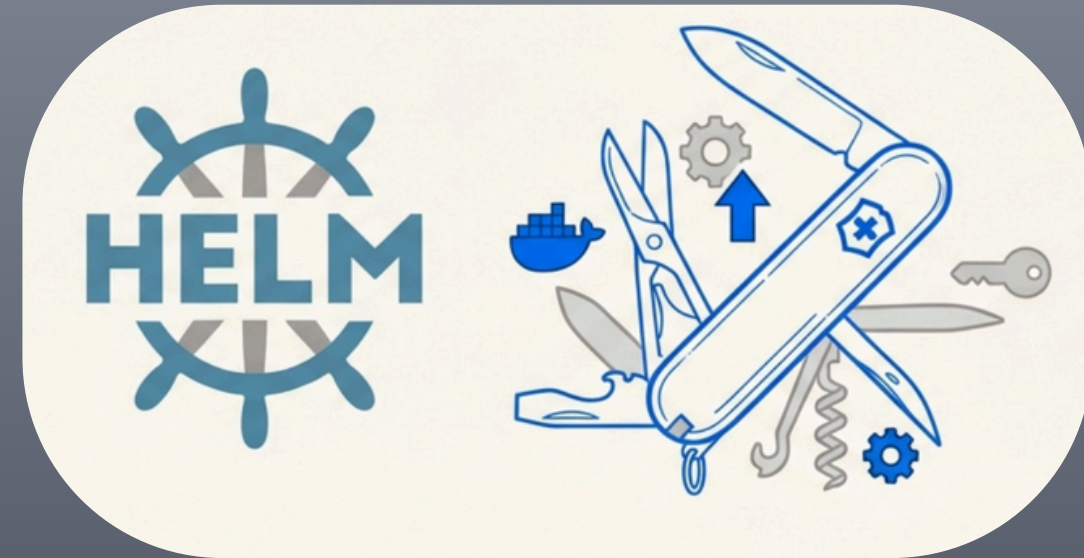
Rancher UI ile cluster'ınız üzerinde tam anlamıyla görsel bir kontrol sağlayın. Dağıtımları, kaynakları ve konfigürasyonları tek bir merkezi arayüzden yönetin.

Rancher UI için Ön Koşullar

Kurulumdaki Yardımcımız: Helm Paket Yöneticisi

Helm, Kubernetes uygulamalarını kolayca dağıtmanızı, yükseltmenizi ve yönetmenizi sağlayan bir paket yöneticisidir. Rancher kurulumunu bizim için otomatikleştirecek.

Helm Kurulumu

```
curl -fsSL -o get_helm.sh
https://raw.githubusercontent.com/helm/helm/main/scripts/get-helm-4
chmod 700 get_helm.sh
./get_helm.sh
```

Cert-Manager'ı Kurun

Rancher, kendi sertifikalarını yönetmek için Cert-Manager CRD'lerine (Custom Resource Definitions) ihtiyaç duyar. Bu nedenle kurulumla başlamadan önce bu bağımlılığı eklemeliyiz.

```
bash
```

```
kubectl apply -f https://github.com/cert-manager/cert-manager/releases/download/v1.14.4/cert-manager.yaml
```

Rancher Kurulumuna Hazırlık (Repo Ekleme)

```
helm repo add rancher-latest https://releases.rancher.com/server-charts/latest
helm repo update
```

Rancher UI Dağıtım ve Erişim

RancherUI Helm ile Deploy

```
kubectl create namespace cattle-system
```

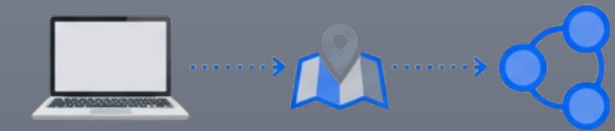
```
helm install rancher rancher-latest/rancher \
  --namespace cattle-system \
  --set hostname=rancher.dc01.com
```

ÖNEMLİ: Bu adresi Rancher arayüzüne erişeceğiniz kendi alan adınızla değiştirin.

Yerel Makineden Erişimi Yapılandırma

Rancher arayüzüne tarayıcınızdan erişebilmek için, bir önceki adımda belirttiğiniz alan adını cluster'ınızın IP adresiyle eşleştirmeniz gerekir. Bunun için yerel bilgisayarınızdaki 'hosts' dosyasını düzenleyin.

```
# Örnek:
[CLUSTER_IP_ADRESİNİZ] rancher.dc01.com
```


Yönetici Parolasını Alma

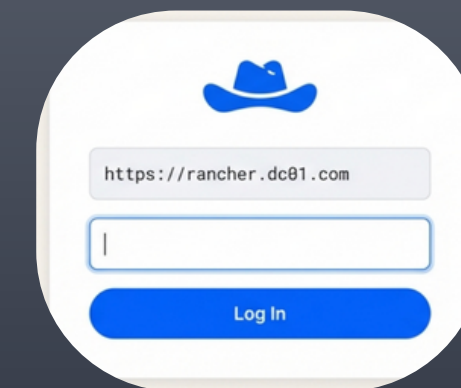
İlk kurulumda Rancher, geçici bir yönetici parolası oluşturur. Bu parolayı cluster içerisindeki bir 'secret' objesinden alarak ilk girişi yapabilirsiniz.

```
kubectl get secret --namespace cattle-system
bootstrap-secret -o
go-template='{{.data.bootstrapPassword|base64decode}}'
```


Cluster'e Erişim ve Kontrol Sizde

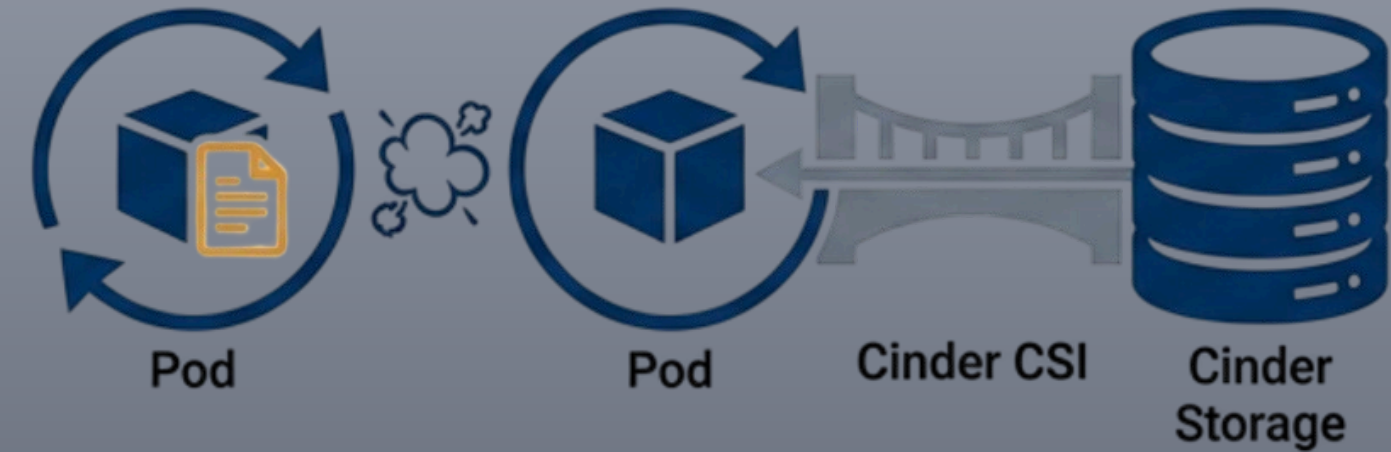
Kurulum tamamlandı. Artık belirlediğiniz adrese tarayıcınızdan gidip, az önce aldığınız parola ile giriş yapabilirsiniz.

Kalıcı Depolama Entegrasyonu - OpenStack Cinder CSI Eklentisi

Problem

Kubernetes pod'ları ve onların dosya sistemleri geçicidir. Bir pod yeniden başladığında içindeki veriler kaybolur. Veritabanları gibi durum bilgili (stateful) uygulamalar için verilerin kalıcı olarak saklanması gerekir.

Çözüm: Cinder CSI (Container Storage Interface):

CSI, Kubernetes'in harici depolama sistemleriyle konuşmasını sağlayan standart bir arayüzdür. OpenStack Cinder CSI eklentisi, Kubernetes'in OpenStack'in block storage servisi olan Cinder'ı kullanarak dinamik olarak kalıcı diskler (Persistent Volume) oluşturmasına ve bunları pod'lara bağlamasına olanak tanır.

Sürece Genel Bakış:

- Manifest dosyalarını indir
- OpenStack kimlik bilgileri için bir Kubernetes Secret oluştur
- Manifest dosyalarını güncelle ve eklentiye kur
- Dinamik depolamayı test et

Eklenti Kurma ve Doğrulama

Bölüm 1: Manifestleri Sonlandırma

`cinder-csi-controller-plugin.yaml` ve `cinder-csi-nodeplugin.yaml` dosyalarında, önceki adımda oluşturulan cinder-cloud-config Secret'inin ve sertifikanın volume olarak mount edildiğinden emin olunur.

```
# volumeMounts kısmı:
- name: secret-cinderplugin
  mountPath: /etc/config
- name: cacert
  mountPath: /etc/cacert

# volumes kısmı:
- name: secret-cinderplugin
  secret:
    secretName: cinder-cloud-config
- name: cacert
  secret:
    secretName: cinder-cloud-config
  items:
    - key: ca.crt
      path: ca.crt
```

Bölüm 2: Kurulum

Manifest dosyalarının bulunduğu dizinde `kubectl apply -f` komutu çalıştırılır.

```
kubectl apply -f .
```

Bölüm 3: Doğrulama Kontrol Noktası

```
kubectl get pod -n kube-system | grep -i cinder
```

NAME	READY	STATUS	RESTARTS	AGE
cinder-csi-controller-abcd1	3/3	Running	0	2m
cinder-csi-nodeplugin-efgh2	2/2	Running	0	2m
cinder-csi-nodeplugin-ijkl3	2/2	Running	0	2m

Bu, eklentinin başarıyla kurulduğunu ve OpenStack ile iletişim kurabildiğini doğrular.

Canlı Test - Dinamik Depolama Sağlama

Bir uygulama pod'u için Cinder'dan otomatik olarak bir disk alanı talep edip kullanmak.

Adım 1: Node'ları etiketleme

Worker node'lar, Cinder'ın hangi AZ'den volume oluşturacağını bilmesi için etiketlenir:

```
kubectl label node <WORKER> topology.cinder.csi.openstack.org/zone=nova --overwrite
```

Adım 2: StorageClass Oluşturma

Kullanıcıların depolama taleplerini karşılamak için Cinder CSI provisioner'ını kullanan bir 'StorageClass' tanımlanır.

Adım 3: PVC ve Pod ile Test

Sağ taraftaki YAML ile 1 GiB'lık bir 'PersistentVolumeClaim (PVC) ve bu PVC'yi kullanan bir Nginx 'Pod'u oluşturulur. Kubernetes, bu PVC talebini gördüğünde Cinder CSI aracılığıyla OpenStack'te otomatik olarak bir Cinder volume oluşturur ve pod'a bağlar.

```
apiVersion: storage.k8s.io/v1
kind: StorageClass
metadata:
  name: csi-cinder-sc
  provisioner: cinder.csi.openstack.org
parameters:
  availability: nova
---
apiVersion: v1
kind: PersistentVolumeClaim
metadata:
  name: csi-cinder-pvc
spec:
  accessModes:
  - ReadWriteOnce
  resources:
    requests:
      storage: 1Gi
  storageClassName: csi-cinder-sc
---
apiVersion: v1
kind: Pod
metadata:
  name: cinder-test-pod
spec:
  volumes:
  - name: data
    persistentVolumeClaim:
      claimName: csi-cinder-pvc
  containers:
  - name: nginx
    image: nginx
    volumeMounts:
    - mountPath: "/var/www/html"
      name: data
```


T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

TÜBİTAK

TEŞEKKÜRLER

TÜBİTAK | TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

bulut@ulakbim.gov.tr